

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:		Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7	Ogłoszenia:
Abonament kwartalny	4 zł	wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.	Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
„ półroczny	8 zł	Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43.	Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki 60 groszy
„ roczny	16 zł	Telefon Nr. 132-67	Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują		Konto P. K. O. Nr. 400.342	Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
wszystkie biura dzienników i ogłoszeń			Czwierć strony Zł 50 Ośma strony Zł 25
			Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
			Czwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

WOLNY DOM SKŁADOWY S. A. W KRAKOWIE

Adres telegr.: DOM KRAKÓW.

ULICA SŁAWKOWSKA L. 4.

TELEFON Nr. 143-02.

Publiczne składy: tranzytowe, wolno-cłowe i krajowe przy stacji Kraków-Dąbie (pojemność 1500 wagonów)
Specjalne piwnice dla wina i spirytualji.

Magazynowanie, ubezpieczenie, tranzytowa reekspedycja, cłenie. Wydawanie warrantów dla osiągnięcia pożyczek pod zastaw towarów.

Otrzymane z zagranicy towary mogą być clone częściami w cidgu 12-tu miesięcy od dnia nadejścia do naszych składów.

Towary należy adresować:
WOLNY DOM SKŁADOWY S. A. W KRAKOWIE
stacja KRAKÓW-DĄBIE, własny tor.

WILHELM LEINKRAM

REWIDENT KSIĄG, ZAPRZYS. ZNAWCA SADOWY
KRAKÓW, UL. LUBELSKA 23. — Telefon Nr. 155-93.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić, że moje od szeregu lat istniejące koncesjonowane
I. Biuro Buchalteryjno-Rewizyjne

przeprowadza za opłatą dostosowaną do obecnych warunków gospodarczych, następujące czynności:

1. Organizację biur; 2. Zakładanie i prowadzenie księgowości, przy zastosowaniu nowoczesnych metod; 3. sporządzenie bilansów i zamknięć rachunkowych — także dla celów podatkowych; 4. stałą lub dorazową kontrolę i rewizje specjalne; zaś moja

II. Poradnia w sprawach buchalteryjno i bilansowo-podatkowych przeprowadza

a) kalkulacje kupieckie; b) obliczanie rentowności; c) rozbiór i analizę bilansów; d) rozliczanie: spółników; e) likwidacje przedsiębiorstw i t. d.

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

W sprawie reglementacji przywozu i ulg celnych

W dniu 14 stycznia r. b., pod przewodnictwem p. sędziego Friedego, w przepełnionej sali Stowarzyszenia Przedstawicieli Handlowych w Warszawie, przy udziale licznych przedstawicieli sfer rządowych, sejmowych, samorządu gospodarczego i sfer gospodarczych, odbyło się zebranie dyskusyjne w sprawie ostatnich rozporządzeń, dotyczących reglementacji przywozu i uprzywilejowań celnych.

Zasadniczy referat wygłosił p. minister Aleksander Ładoś, naczelny redaktor Gazety Handlowej. Na wstępie prelegent zaznaczył, że po okresie inflacji, w ciągu którego również istniała reglementacja przywozu, nastąpił okres liberalnej polityki handlowej.

Liberalizm ten spowodowany był przez złudzenia, jakim uległ świat, że wchodzimy w okres stabilizacji stosunków gospodarczych i dobrej konjunktury.

Smutne rozczarowanie, jakie potem nastąpiło, dowiodło, że skutki klęsk wojennych nie wygasły i dają się odczuwać ze wzmożoną siłą. Nastąpił okres polityki protekcyjnej. Ograniczenia przywozowe, stosowane w różnych krajach, bądź to przez kontygentowanie importu, bądź to przez reglementację dewizowo-walutową, sprawiły, że traktaty handlowe, zawierające klauzule największego uprzywilejowania, zostały pozbawione jakiegokolwiek wartości rzeczywistej.

Skutki powyższego ukształtowania się międzynarodowych stosunków handlowych odbiły się na Polsce w stopniu dość silnym, gdyż mimo znacznego spadku importu, zmniejszył się jednakowoż również i nasz eksport, co wpływa na niekorzystne kształtowanie się naszego bilansu handlowego, a tem samem bilansu płatniczego, albowiem gdy w roku 1929 zapas złota i dewiz w Banku Polskim wynosił 1,226.6 tysięcy złotych, w roku 1931 spadł on na 813.8 tys.

Polska jest krajem dłużniczym. Źródłem zapasu dewiz jest dla nas saldo bilansu handlowego, to też ostatnie zarządzenia w sprawie przywozu zostały podjętowane przez troskę o naszą walutę.

Z tego też punktu widzenia zarządzenia reglementacji spotkały się z całkowitą aprobatą opinii publicznej. Pewne niebezpieczeństwa powstają dopiero wtedy, kiedy stykamy się z kwestją wykonania zarządzeń.

Przedewszystkiem na udzielanie kontygentów nie powinny wpływać momenty natury politycznej, ponieważ wypaczają one samą zasadę. Jeżeli zaś chodzi o uprzywilejowanie Gdyni, to nie ulega wątpliwości, że z tych przywilejów powinien korzystać nie eksporter zagraniczny, lecz importer polski. Droga utworzenia syndykatu przez samych importerów dałaby się osiągnąć znacznie większe korzyści, niż przy narzuceniu monopolu zgóry, który dawałby przywileje kapitalistom zagranicznym. Importerzy polscy z pewnością będą w stanie dać odpowiednie gwarancje finansowe.

Atmosfera nieufności, która wytworzyła się dookoła omawianych rozporządzeń, winna być niezwłocznie rozproszona przez autorytatywne oświadczenia czynników miarodajnych.

W konkluzji prelegent podkreślił, że zakazy przywozu są koniecznością z punktu widzenia utrzymania stałości złotego, lecz broń przeznaczona do oddziaływania na zewnątrz, nie powinna wywoływać niepożądanych skutków w kraju, a w żadnym razie nie powinna prowadzić do monopolizacji handlu za-

granicznego w sposób narzucony przez Rząd, gdyż życie gospodarcze samo jest w stanie wytworzyć odpowiednie instytucje bez interwencjonizmu państwa.

Po referacie rozwinęła się kilkugodzinna ożywiona dyskusja, w której pomiędzy innemi wzięli udział prezes Izby Przemysłowo-Handlowej minister Klarner, dyrektor departamentu cel Fabierkiewicz, posłowie dr Rotenstreich i Rozmarin, dr Buber, radca Milsztejn, dr Atlas i inni.

P. minister Klarner zaznaczył, że wchodzimy w nowy okres naszej polityki w zakresie wymiany towarów zagranicznych. Doświadczenie zakazów z roku 1925 powinno być dla nas nauką. Ówczesne zarządzenia reglamentacyjne miały charakter zarządzeń specjalnych, skierowanych przeciw Niemcom, którzy zamknęli swe granice dla naszego węgla.

Obecnie zakazy nie są skierowane przeciw jakiemukolwiek mocarstwu, mają charakter defenzywny, wynikający z ogólnej sytuacji europejskiej.

Na konieczność pewnych zarządzeń polityki handlowej zwróciły uwagę Rządu Izby Przemysłowo-Handlowe, albowiem cały szereg warunków składa się na to, że nasz bilans handlowy jest niekorzystny.

Jest rzeczą konieczną, aby pozytywnie bilansu, w których mniej lub więcej jesteśmy mocni, nie utracili swej aktywności.

Zagadnienie aktywności bilansu handlowego w okresie powszechnej walki gospodarczej jest nie-słychanie ważne. Ponieważ w swoim czasie nie zwaloryzowaliśmy cel, powinniśmy być obecnie zadowoleni, że mamy broń gospodarczą, którą możemy waleczyć.

Różnica aktywności naszego bilansu handlowego za listopad i grudzień wypadła niestety na naszą niekorzyść. Obrona całokształtu naszych interesów jest przeto konieczna i ostatnie rozporządzenia są do tego doskonałym środkiem. Ubocznie mają one charakter polskiej polityki morskiej. Uznając celowość zarządzeń, należy jednakowoż pragnąć, aby one były jasne i nie dawały powodu do niepokoju.

Według oświadczeń czynników miarodajnych niema mowy o wprowadzeniu monopolów prawnych. Mogą jednakowoż powstać monopole faktyczne, należy przeto czuwać, aby sfery gospodarcze nie zostały zaskoczone. Obawa niespodzianek leży w samej konstrukcji rozporządzenia co do przywilejów celnych. Nie wystarcza jednakowoż sama krytyka, trzeba się liczyć z powstałym stanem prawnym, niezbędnem jest przeto, aby sfery gospodarcze w sposób organizacyjny przygotowały się do realizowania zamierzeń i tendencji rządowych.

Powinny one stworzyć własną koncepcję wykorzystania rozporządzenia o przywilejach celnych. Jeżeli sfery zainteresowane wykażą pod tym względem dostateczną aktywność, będą mogły liczyć na całkowite poparcie samorządu gospodarczego.

Posel dr Rotenstreich w przemówieniu swem podkreślił, że zakazy przywozu są w chwili obecnej konieczną samoobroną. Niemniej jednak Rząd powinien być przed ich wydaniem zasięgnąć opinii Izby Przemysłowo-Handlowych. Na tle ogłoszonych rozporządzeń powstają poważne wątpliwości, w jaki sposób importer ma się stać jednocześnie fachowym eksporterem i dla czego dotychczasowe placówki eksportowe

Ciąg dalszy na str. 11-tej.

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XV.

Kraków, dnia 23 stycznia 1932

Nr. 3.

Treść numeru:

Kontrola świadectw przemysłowych. — Przepisy o czasie pracy w handlu a organizacja drobnych kupców towarów spożywczych. — Dalsze obciążenie handlu importowego. — Podwyższka opłat manipulacyjnych. — Sprawozdanie z Dorocznego Walnego Zgromadzenia Członków Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców. — Najważniejsze postanowienia noweli do ustawy o p. podatku przemysłowym (Ciąg dalszy Nrów. 1 i 2) — Z orzecznictwa N. T. A. — Kronika.

Kontrola świadectw przemysłowych

Kiedy otrzymają odpowiedź podatnicy, którzy wnieśli prośby o ulgowe świadectwo przemysłowe

Jak wiadomo, wydało Min. Skarbu dnia 10 listopada 1931 r. nader ważny i liberalny okólnik, w którym przewiduje możliwość udzielania na podstawie art. 94 ustawy o pod. przemysłowym ulg w postaci zezwolenia na niższą kategorię świadectwa przemysłowego, niż właściwa, w razie zaistnienia warunków w okólniku tym wymienionych.

Gdy wiadomo, że naogół nie jest dziś kupiec w stanie uiścić niestosunkowo wysokich kwot za świadectwo przemysłowe, wywołał okólnik ten uczucie radości i uznania dla władz, które rozumiejąc ciężkie położenie kupca, pragną ulżyć mu w jego doli. To też znaczna ilość kupców wniosła we właściwym czasie podania, prosząc o zezwolenie na wykupienie świadectwa przemysłowego na rok 1932 kat. III (zamiast II), wzgl. IV (zamiast III), motywując prośby te niskością osiągniętego w roku 1931 obrotu, zmianą charakteru przedsiębiorstwa (drobne zamiast hurtownego, usunięcie towarów luksusowych, zatrudnianie tylko jednego pracownika i t. d.). Równocześnie petenci ci wykupili świadectwa przemysłowe tych kategorii, o które w podaniach prosili.

W międzyczasie jednak t. j. przed 1 marca (do którego czasu winny być w myśl okólnika podania te załatwione) — odbywają się lustracje, podczas których kontrolorzy skarbowi stwierdzają, iż w tych właśnie wypadkach wykupiono niewłaściwe świadectwa przemysłowe, sporządzają protokoły, nie licząc się z faktem istnienia okólnika, wzgl. wniesienia przez kupca odn. prośby i brakiem jej załatwienia. Wywołuje to wśród kupiectwa obawy, iż protokoły takie mogą być podstawą dla orzeczeń karnych, co pociągnąć za sobą może fatalne konsekwencje, gdyż zainteresowani obawiają się, że nie tylko prośba ich nie zostanie uwzględniona, ale jeszcze narażeni bę-

dą — mimo swego działania w najlepszej wierze — na koszt odwołania i ewent. grzywny obok konieczności dopłaty do właściwego świadectwa przemysłowego wraz z dotkliwymi odsetkami zwłoki.

Nie sądzimy jednak, aby tak źle było. Jesteśmy przekonani, że miarodajne czynniki w tak krzywdzący sposób nie będą interpretować okólnika ministerjalnego i tego rodzaju konsekwencji z niego nie wyciągną. Niezawodnie bowiem urzędy skarbowe już po sporządzeniu protokołów stwierdzać będą czy odnośny kupiec wniósł prośbę o ulgowe świadectwo przemysłowe, a w tym wypadku niezawodnie wstrzymają się z wydaniem orzeczeń, uprzednio merytorycznie załatwiając takie podania, tzn. że najpierw zbadają treść prośby, wezmą pod rozwagę warunki danego kupca, zawnioskują Izbie Skarbowej odmowne lub przychylne załatwienie takiego podania, a dopiero po nadejściu ewentualnie nieprzychylnej odpowiedzi Izby, zawiadomią o tem zainteresowanego przy równoczesnem wezwaniu go do dopłaty do właściwego świadectwa przemysłowego pod zagrożeniem sporządzenia orzeczenia karnego.

Szkoda tylko, że władze skarbowe przyczyniają sobie wiele pracy i trudu, gdyż praktyczniej byłoby wdrożyć kontrolę po 1 marca, t. j. po terminie załatwienia odnośnych prośb.

Jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że tylko w powyższy sposób sprawa ta może być załatwiona, tzn. że do czasu załatwienia przez władzę skarbową prośb odnośnych kupców, nie grozi im orzeczenie karne, to jednak Krakowskie Stowarzyszenie Kupców — podobnie jak uczyniły to niezawodnie również i inne organizacje gospodarcze — zwróciło się z memorjałem do miarodajnych czynników z przedstawieniem stanu faktycznego i prośbą o jak najszybsze i możliwie przychylne załatwienie podań o przeklasowanie świadectw przemysłowych.

Popierajcie „Przegląd Kupiecki“

Przepisy o czasie pracy w handlu - a organizacja drobnych kupców towarów spożywczych.

Zarówno ustawa o godzinach pracy w handlu jakoteż o czasie pracy w handlu, dotkliwie wrzynają się zarówno w interesy kupców, jako też szerokich sfer klienteli. Kupiec — zwłaszcza żydowski — nie jest w stanie w obrębie ograniczonej zarówno skutkiem ustawy jako też z powodu przymusu spoczynku niedzielnego, liczby godzin pracy — ściśle do wymogów tej ustawy się dostosować, skutkiem czego mimowoli popada w konflikt z władzą i narażony jest na dotkliwe grzywny, a ostatnio nawet na bezwzględny areszt.

Z drugiej znowu strony konsument, zajęty zawodowo, pragnie zapotrzebowanie swoje pokryć w godzinach dla niego odpowiednich, którymi często są godziny wieczorne, a więc godzina 7-ma, wzgl. niedziele i święta.

Wobec jednak obawy dotkliwych grzywien, postanowili kupcy towarów spożywczych na okres przejściowy, t. z. do czasu uchylecia tych ustaw — w którym to kierunku poczynione zostały odpowiednie kroki przez kompetentne czynniki — bezwzględnie

stosować się do tych — choć drakońskich — przepisów. Zarząd Sekcji drobnych kupców branży spożywczych przy Krak. Stow. Kupców wezwał wszystkich swych członków do bezwzględnego przestrzegania ustawowych godzin handlu, wychodząc z założenia, że przepisy ustawowe należy przestrzegać, a z drugiej strony częściowe wylamywanie się z pod tego niektórych kupców, godzi w interesa całej reszty, która przez to narażona jest na niełojalną konkurencję. Równocześnie uchwalili zebrani umieścić w sklepach swych wywieszki, w których wzywają publiczność do czynienia zakupów w godzinach dla handlu przeznaczonych, t. j. do godziny 7-ej wieczór. W związku z tem ukonstytuował się na nowo przy współudziale p. r. Fromowicza i ramienia Prezydium Krak. Stowarzyszenia Kupców — zarząd sekcji drobnych kupców branży spożywczej w osobach pp. Fertig Salomon jako prezes, Leibel Jakób jako wiceprezes, Birner Leon jako sekretarz, Schildhaus Herman jako skarbnik, oraz pp. Lux, Rumstein, Ormianer, Kluger, Klausner jako członkowie Zarządu.

Sprawy celne:

Dalsze obciążenie handlu importowego.

W Dz. Ust. Nr. 2 ukazało się rozporządzenie o podwyższeniu opłat manipulacyjnych przy imporcie towarów zagranicznych. Opłata manipulacyjna przy przesyłkach celnych, pobierana przy odprawie przesyłek kolejowych została podwyższona z dotychczasowych 10 proc. do wysokości 20 proc. od kwoty cła. Tę samą równaną została opłata ta z należnością uiszczaną dotychczas przy przesyłkach pocztowo-celnych.

Zarządzenie to, wchodząc e w życie z dniem 14 b. m. stanowi podwyższenie cła o 10 proc.

W związku z tem miało miejsce na tut. Urzędzie celnym zarządzenie, iż każdemu importerowi, który do dnia wejścia w życie nowego rozporządzenia, tj. do dnia 14 stycznia nie wykupił swych przesyłek (mimo, że uprzednio zadeklarował je od odprawy celnej) obliczano 20 % manipulacji.

Przeciw temu niesłusznemu zarządzeniu wystąpił Związek Przedsiębiorstw Ekspedycyjnych i Przewozowych oraz Krak. Stowarzyszenie Kupców, które za pośrednictwem Izby Przemysłowo - Handlowej zwróciły się o właściwą interpretację do Ministerstwa Skarbu. Na skutek tej interwencji Ministerstwo wydało drogą telegraficzną wyjaśnienie, w myśl którego od towarów zgłoszonych do dnia 13 stycznia b. r. włącznie (a więc mimo, że cło nie zostało zapłacone) należy pobierać jedynie 10 % manipulacji. Natomiast od przesyłek, zgłoszonych od dnia 14 stycznia b. r. pobierać należy 20 %.

Podwyżka opłat manipulacyjnych celnych

Dziennik Ustaw Rzplitej Nr. 2 z 13 b. m. ogłasza podwyższenie opłat manipulacyjnych celnych z dotychczasowej stawki 10 % na 20 %. Nowe opłaty manipulacyjne obowiązują już z dniem 14 stycznia br.

Jakkolwiek poważne sfery kupieckie, uwzględniając ciężkie położenie gospodarcze Państwa, odnoszą się z pełnem zrozumieniem i zaufaniem do wydanych zarządzeń, to jednak kupiectwo oczekuje od sfer miarodajnych, aby wszelkie zarządzenia, godzące doraźnie w interesa poszczególnych importerów, były należycie przemyślane.

Sfery kupieckie żałują się, że podczas gdy dotychczas między należnościami manipulacyjnymi celnymi przy przesyłkach kolejowych a pocztowych istniała pewna, zresztą zupełnie uzasadniona różnica, (bowiem należności te w obrocie pocztowym wynosiły 20 %, a przy przesyłkach kolejowych tylko 10 %), to wspomniane rozporządzenie zrównało zupełnie obie kategorie przesyłek pod względem opłat manipulacyjnych.

A jednak zarządzenie z punktu widzenia handlu hurtownego i detalicznego a nawet prywatnego zupełnie obrotu jest krzywdzące, a to z tego względu, że nakłada niewspółmierne ciężary na handel hurtowny i wykracza przeciw długoletnim zwyczajom stosowanym dotąd jeszcze w całym świecie, że przesyłki kolejowe jako transporty masowe są tańsze, aniżeli pocztowe.

Jeżeli zważymy, że przepisy o postępowaniu celnem odnośnie do przesyłek kolejowych nakładają na importera obowiązek zgłaszania towarów do ocenia na piśmie (deklarowanie), co przy koniecznej interwencji spedytorów celnych połączone jest już z wydatkami, należnościami stempłowymi i t. p. opłatami, to tenże przepis o postępowaniu celnem zwalnia właściciela przesyłki pocztowej od wszelkiej czynności, jak deklarowanie, rewizja celna i t. d., bowiem wszelkie czynności w związku z formalnościami celnymi załatwia Skarb Państwa przez swoich funkcjonariuszów pocztowych. Jeżeli przeto rozumiałem było dotychczasowe różniczkowanie opłat manipulacyjnych celnych; to zrównanie ich ostatniem zarządzeniem, przy pozostawieniu dawniejszego ustroju, wydaje się niesprawiedliwem. Kupiectwo oczekuje rewizji tego krzywdzącego zarządzenia.

Ignacy Ungar

SPRAWOZDANIE

z Dorocznego Walnego Zgromadzenia Członków Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

W niedzielę, dnia 27. grudnia z. r. odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Krak. Stowarzyszenia Kupców w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej L. 43. — Przewodniczący, Prezes Stowarzyszenia r. Schechter, stwierdziwszy obecność statutem wymaganej ilości członków, otworzył Walne Zgromadzenie, poświęcając wspomnienie pośmiertne zmarłym w ub. roku bhp. Członkom, a mianowicie: Markusowi Tignerowi, Joelowi Weinsteinowi, Dr Maurycemu Spatzowi, Kalmanowi Pfefferowi, Mojżeszowi Weissblumowi, Hirschowi Sesslerowi, Józefowi Goldstofferowi, L. D. Banaszkowi, której to części zagajenia wysłuchali zebrani stojąco, oddając cześć bhp. Zmarłym.

Po odczytaniu protokołu z zeszłorocznego Walnego Zgromadzenia, złożył Prezes r. Schechter obszernie sprawozdanie roczne z działalności Prezydium i Wydziału Stowarzyszenia. Mowca wskazuje na szereg częściowo skutecznych interwencji w sprawach podatkowych, zarówno na terenie krakowskim, jakoteż Ministerstwa Skarbu; wieloletnia, wyteżona akcja Stowarzyszenia w związku z innymi zrzeszeniami gospodarczymi przy nader skutecznym poparciu Izby Przemysłowo-Handlowych w sprawie nowelizacji ustawy o p. podatku przemysłowym, uwieńczona została wreszcie częściowo dodatnim wynikiem, gdyż nowela do tejże ustawy wprowadza szereg ulg. W związku z pracami nad nowelizacją ustawy o p. podatku przemysłowym, wzięło Stowarzyszenie udział przez swego delegata w obradach Centrali Związku Kupców w Warszawie, gdzie uzgodniono postulaty kupiectwa w tej dziedzinie, wygotowano opinię do projektu, która też częściowo została przez miarodajne czynniki uwzględniona, względnie wyraz swój znajduje w rozporządzeniach wykonawczych do noweli (scalenie, zryczałtowanie, uproszczona księgowość, umorzenie i t. p.). Delegaci Stowarzyszenia zasiadali w podatkowych Komisjach wymiarowych i odwoławczych, starając się w miarę możliwości wpływać na sprawiedliwość wymiarową. Opracowano nową listę członków Komisji szacunkowych dla p. przemysłowego na najbliższe lata, interwenjowano w setkach indywidualnych wypadków, biuro wygotowało znaczną ilość bezpłatnych próśb, podań i odwołań, udzielano informacji i porad. — W dziedzinie podatku dochodowego Stow. współpracowało z innymi zrzeszeniami gospodarczymi nad ustaleniem nowej, do warunków obecnych dostosowanej skali przeciętnej dochodowości dla przedsiębiorstw, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych. Zorganizowano przy Stow. placówkę Kasy Skarbowej, dla przyjmowania wpłat na świadczenia przemysłowe.

W dziedzinie ubezpieczeń społecznych urządzano wieczory dyskusyjne dla poinformowania członków o ich obowiązkach lub braku takiego obowiązku w sprawie ubezpieczenia personalu. Delegat Stow. uzyskał podczas interwencji w Dyrekcji Zakładu Ubezpiecz. Pracowników Umysłowych we Lwowie szereg ulg w płatnościach dla zalegających ze składkami kupców; na skutek wielokrotnych interwencji w Warszawie, Ministerstwo P. i O. Sp. wydało okół-

nik, liberalnie interpretujący poszczególne przepisy ustawy oraz rozporządzenie, jasno określające obowiązek ubezpieczenia, dzięki któremu wielu kupców obecnie nie ma obowiązku ubezpieczenia swego personalu, co przedtem musiało mieć miejsce. — Wywołano orzeczenie Najw. Trybunału Adm., korzystne dla kupców w sprawie niesłusznej kumulacji przez Fundusz Bezrobocia dwóch przedsiębiorstw, stanowiących własność jednego przedsiębiorcy, skutkiem czego powstawał niesłusznie obowiązek ubezpieczenia personalu. — W Kasie Chorych interwenjowano — niestety bezskutecznie — w sprawie obniżki stawek ubez., otrzymano przyrzeczenie, że wymierzone grzywny z powodu niezgłoszenia personalu zostaną wydajnie niższe w toku odwołania.

Magistrat: Członkowie Rady Miejskiej, zasiadający w Zarządzie Stowarzyszenia interwenjowali w szeregu spraw, np. w sprawach odraczania terminów przymusowego usunięcia portali, w sprawie stoisk dla straganiarzy, w sprawie zezwoleń na prowadzenie przemysłu, w sprawie opłat sztyldowych, o ulgi w dziedzinie podatku od lokali (zaległy gminny p. lokalowy ściągają się bez odsetek zwłoki i kar), w sprawie godzin handlu kramów cukierniczo-owocowych, w sprawie grzywien za przekroczenie godzin pracy w handlu i t. d. — W związku z tem omawia mowca nowelę do ustawy o czasie pracy w handlu, obowiązującą od 25. listopada 1931 r., a nakładającą niesłychane grzywny i kary aresztu na przekraczających te przepisy. Zapowiada w tej nader przykryj sprawie dla kupiectwa żydowskiego — wobec przymusu spoczynku niedzielnego — energiczne wystąpienie Stowarzyszenia, zarówno na terenie lokalnym, jakoteż parlamentarnym. — Współpracowano z Magistratem w walce z bezrobociem, osiągając poważne wyniki.

Z Izłą Przemysłowo-Handlową współpracowano w dziedzinie opinjowania projektów ustawodawczych, udzielono szeregu informacji, dotyczących się kupców, sprawozdań o sytuacji w handlu, zaświadczeń paszportowych, opracowano listę rzeczoznawców, sędziów pracy, przeprowadzono akcję w sprawie przemianowania skór, w sprawie konkurencji ze strony kramów szkolnych, w sprawie przymusu osobistego podpisywania cesyj na Urzędzie celnym, w sprawie opodatkowania zapalniczek, w sprawie nieuwzględniania przez Izbę Skarbową próśb o 1%-ową stawkę podatkową dla przedsiębiorstw hurtowych, nieprowadzących prawidłowych księgowości. Opinjowano projekty ustaw: o ordynacji egzekucyjnej, o wyprzedażach, ordynacja podatkowa, ustawa o podatku przemysłowym i dochodowym. Mowca jako członek Zarządu Izby bierze stale udział w jego obradach.

Dalej Prezes informuje o działalności Stowarzyszenia w sprawach celnych, organizacyjnych, oświatowych, urządzania i premjowania wystaw sklepowych, kredytowych i t. d.

Po przyjęciu przez zebranych powyższego sprawozdania do wiadomości wśród długotrwałych obja-

IMPORT TOWARÓW KOLONIALNYCH z Holandji via Gdynia - z cłem ulgowem

Zawiadamiamy Kupców branży kolonialnej, że w związku z nowymi przepisami celnymi, uruchomiła jedyna państwowa linia okrętowa „**ŻEGLUGA POLSKA**” regularną komunikację okrętową z Holandji do Gdyni i powierzyła wyłączne zastępstwo takowej na Wojew. Krakowskie firmie: **Biuro spedycyjne „PRZEWÓZ”** Kraków, Florjańska 55. — Telefon 130-63 która załatwia wspomniane transporty franco Gdynia lub franco Kraków na najtańszych stawkach.

Wszelkich informacji udziela: Biuro spedycyjne „P r z e w ó z” Florjańska 55.

wów uznania, złożyli dalsze sprawozdania: r. Margulies, jako Skarbnik Stowarzyszenia, wykazując żywotność Stow., objawiającą się w tem, iż mimo tak ciężkich czasów ilość członków się nie zmniejszyła, naturalny ubytek wyrównany został nowemi zgłoszeniami. Wpływy skarbowe jednak bardzo ucierpiały, co odbiło się ujemnie na sprawności Stowarzyszenia. Wnosi wobec tego: „Walne Zgromadzenie upoważnia Wydział do ustalania wkładek miesięcznych na przyszłe lata na minimum zł. 1 miesięcznie, a maksimum 5 zł.“, który-to wniosek został jednogłośnie uchwalony.

Sprawozdanie administracji „Przeglądu Kupieckiego“ składa r. Fromowicz, podnosząc znaczny spadek liczby abonentów, co jest objawem powszechnie obserwowanym w prasie, gdyż na skutek ogólnego zubożenia społeczeństwa, ludzie ograniczają swe wydatki na gazety. Mimo więc, że z wszech stron otrzymujemy wyrazy uznania dla treści i kierunku naszego czasopisma, walczymy z trudnościami finansowymi, co utrudnia nam angażowanie zamiejscowych współpracowników i czerpanie wiadomości wprost u źródeł. Również żali się sprawozdawca na słabe zrozumienie u kupiectwa dla zasilania swego czasopisma zawodowego anonsami, któreby mogły się przyczynić do wzrostu dochodów.

Sprawozdanie Sądu polubownego składa pod nieobecność Przewodniczącego kolegium sędziów p. radcy Neumanna, (bawiącego w celach kuracyjnych zagranicą), p. radca Rosenblum, stwierdzając, iż w roku sprawozdawczym Sąd polubowny załatwił 46 spraw ku zadowoleniu spierających się stron. Wskazuje na doniosłe znaczenie tej instytucji przy Stowarzyszeniu, dzięki której oszczędza się kupcom znacznych kosztów procesowych i przyczynia się do rychłego rozwikłania spraw spornych i wejścia w posiadanie pretensji. Wpływy z opłat sądowych wynosiły zł. 2.526, z której-to kwoty znaczną część przełano na

Fundusz zapomogowo - kredytowy dla drobnych kupców. Fundusz ten, którym zarządza Komitet pod przewodnictwem r. Rosenbluma przy kapitale własnym 11.995 zł., udzielił w roku sprawozdawczym

98 członkom Stow. pożyczek na łączną kwotę 25.450 złotych. Były to bezprocentowe pożyczki po 200 do 400 zł., dzięki którym w niejednym wypadku uchroniono drobnego kupca od ruiny, pomagając mu do prowadzenia przedsiębiorstwa. Mówca zawiadamia Walne Zgromadzenie o akcji, wdrożonej dla zasilenia tego Funduszu drogą wydania obligacji po 20 zł., gwarantowanych osobiście przez kilku członków Zarządu, apelując do zebranych, by drobnymi datkami — drogą nabywania tychże obligacji — przyczyniali się do rozbudowy tej ważnej instytucji finansowo-filantropijnej.

W imieniu Komisji Kontrolującej stawia p. Nussbaum J. wniosek o udzielenie absolutorjum ustępującemu Wydziałowi, zawiadamiając Walne Zgromadzenie, iż księgowość należycie skontrolowana, wykazuje prawidłowe prowadzenie. — Wniosek ten został przez aklamację przyjęty.

W dyskusji wzięli udział pp. J. Nussbaum, radca Fromowicz, r. Szyf, omawiając szereg aktualnych spraw kupieckich i wysuwając pod adresem przyszłego Zarządu wnioski inicjatywy. — Przewodniczący podnosi zasługi p. Wilhelma Leinkrama, który bezinteresownie oddaje swą gruntowną znajomość w dziedzinie buchalterji do dyspozycji członków Stowarzyszenia, udzielając im porad w tej dziedzinie, oraz prowadząc stałe kontrolę księgowości Stowarzyszenia.

W skład nowego Zarządu wybrani zostali na lata 1932—1933 pp.: r. Dembitzer Teodor, r. Fromowicz Leopold, Goldmann Izrael, Gross Tobiasz, r. Margulies Łazarz, Nüssenfeld Ignacy, r. Pfeffer Rafał, r. Rosenblum Wolf, Schenker Ferdynand, r. Steiner Arnold, r. Szyf Marjan, r. Dr Zimmermann.

W skład Sądu polubownego wybrani zostali pp.: Anisfeld Pinkus, Bester Józef, Breit Samuel, Blöder Maks, Dorthheimer Adolf, Ellend H., Frisch Dawid, Freimann Leon, Fleischer Salomon, Geizhals Benjamin, Gross Tobiasz, Gryspan Samuel, Gottlieb Izidor, Haller Emil, Horowitz Salo, Lerner Emil, r. Neumann Maksymilian, Nüssenfeld Ignacy, Ortnier Józef, Pitzele Schulim, r. Rosenblum Wolf, Schenker Ferdynand, Schneeweiss Karol, Dr Stiller Alfred.

Świadectwa przemysłowe, na które wpłacono w Krak. Stowarzyszeniu Kupców, należy podjąć najdalej do 25 bm.

Najważniejsze postanowienia noweli do ustawy o p. podatku przemysłowym

(Ciąg dalszy z Nrów 1 i 2.)

Wymiary dodatkowe.

„Od przedsiębiorstw i zajęć podlegających podatkowi przemysłowemu, a z jakichkolwiek powodów **wcale** nie pociągniętych do opodatkowania w terminach oznaczonych w niniejszej ustawie, wymierza się podatek dodatkowy w ciągu pięciu lat.

W ciągu lat trzech może być dodatkowo wymierzony podatek, jeśli na skutek później ujawnionych konkretnych okoliczności pierwotny wymiar okaże się za niski” (tz. uzupełniający wymiar).

Spóźnione odwołania.

„Spóźnione odwołania Komisja Szacunkowa, **wzgl. władza skarbową** (art. 82) pozostawia bez rozpatrzenia, o ile uzna, że zaszła ważna a nieuchronna przyczyna opóźnienia”. (W dotychczas obowiązującej ustawie nie było przewidziane to ostatnie uprawnienie Komisji Szac.).

Odpisanie zaległości drogą łaski i t. p. ulgi podatkowe (art. 94).

„W gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie wypadkach, Ministrowi Skarbu przysługuje prawo całkowitego lub częściowego zwalniania od podatku, odraczania i rozkładania na raty, jakoteż częściowego lub całkowitego umarzania zaległych kwot podatku oraz kar pieniężnych, tudzież odsetek za odroczenie i kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych jak również darowania skutków niedotrzymania wszelkich przewidzianych w niniejszej ustawie terminów. O ile chodzi o stosowanie powyższego przepisu do zarządzeń o charakterze ogólnym, zarządzenia te wydaje Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu”.

„Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a odnośnie produktów wiejskich w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa o P. i H. w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej służy prawo:

1) Częściowego lub całkowitego zwalniania od podatku obrotów eksportowych, o ile nie są zwolnione od podatku na mocy art. 3 punkt 15 ustawy, oraz wszelkiego rodzaju obrotów komisantów z transakcyj eksportowych w wypadkach, w których pobór tego podatku okazałby się przeszkodą dla rozwoju eksportu.

2) Udzielenia eksporterom bonifikacji podatku, uiszczanego od obrotów, pochodzących z dostaw części składowych oraz materiałów pomocniczych i innych, użytych do wytworzenia wywiezionych zagranicę towarów.

3) Częściowego lub całkowitego zwalniania od podatku obrotu ze sprzedaży na rachunek osób, nie opłacających podatku przemysłowego (art. 5, pkt. 5).

4) Częściowego lub całkowitego zwalniania od podatku od obrotu, przypadającego w myśl art. 5 punkt 5 od prowizji i innych wynagrodzeń uzyska-

BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE

JÓZEFA PROPPERA

zaprysiężonego znawcy sądowego

KRAKÓW, ULICA KARMELICKA 3.

Telefon Nr. 171-05.

Organizacja - Zakładanie ksiąg - Bilansowanie
Nadzór - Kontrola - Likwidacja - Rozliczanie
spółników - Sprawy bilansowo-podatkowe.

Uwaga! Uproszczona buchalterja dla handlu drobnego i hurtowego.

ných przez wspólne biura sprzedaży przedsiębiorstw przemysłowych.

5) Częściowego lub całkowitego zwalniania od podatku przemysłowego od obrotu transakcyj kupna-sprzedaży, a dokonywanych na towarowych giełdach krajowych, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi i kartami umów giełdowych, spisaniem przez przysięgłych maklerów giełdowych.

6) Częściowego lub całkowitego zwalniania od podatku obrotów firm krajowych, osiągniętych z transakcyj zawartych z firmami, posiadającymi swą siedzibę na terenie W. M. Gdańska.

7) Zwracania przy eksporcie podatku, uiszczanego jednorazowo w formie scalonej (art. 19 ust. 3).
Uwaga Redakcji! — Art. 94 został więc znacznie rozszerzony, dając Ministrowi Skarbu uprawnienie do liberalnego udzielania ulg w wypadkach gospodarczo uzasadnionych.

Zamknięcie lokalu handl. z powodu braku patentu.

„Władza podatkowa I. instancji po sporządzeniu protokołu, stwierdzającego przekroczenie zagrożone karą pieniężną z art. 98 zarządza zamknięcie zakładu handlowego **wzgl. przemysłowego**, prowadzonego bez świadectwa, o ile w ciągu dni 30 (dotychczas ustawa przewidywała termin 14-dniowy) po sporządzeniu protokołu świadectwo nie zostanie nabyte; zarządzenie to traci moc z chwilą wykupu właściwego świadectwa przemysłowego”.

Uwaga Red.: Jak z powyższego wynika, tylko w tym wypadku Urząd Skarbowy może zarządzić zamknięcie zakładu przemysłowego, lub handlowego, **gdy wogóle żadnego świadectwa przemysłowego nie wykupiono** (a nie gdy wykupiono świadectwo niewłaściwe). Niejasną jest kwestja, czy zarządzenie to będzie uchylone, gdy podatnik dodatkowo wykupi świadectwo przem. właściwe **wedle własnego przeświadczenia**, choć nieuznanego przez Władzę skarbową jako właściwe. Powstanie tu kwestja, która w praktyce często ma miejsce: np. Władza Skarbowa stwierdziła, że ktoś wogóle świadectwa przem. nie posiada i poleci wykupienie w ciągu dni 30 świadectwa przem. np. II kateg. handlowej; podatnik zaś uważa, że właściwym jest dla niego świadectwo III.

kategorji. Czy więc wobec nieposiadania właściwego — zdaniem Władzy Skarbowej — świadectwa przem. będzie uprawniona do zamknięcia lokalu czy też ograniczyć się winna do sporządzenia protokołu i orzeczenia o grzywnie.

Przedawnienie przestępstw skarbowych.

„Przestępstwa, wymienione w art. 96 (przeszkadzanie delegatom władzy skarb. w czasie lustracji (art. 97) nieokazanie lustratorom ksiąg i zapisków (art. 99 do 107) nieumieszczenie w lokalu handl. świadectwa przem., brak szyldu, brak adnotacji o zmianie miejsca wykonywania przedsiębiorstwa lub właściciela, brak duplikatu zaginionego świad. przemyśl., niezłożenie zeznania o obrocie, nieudzielenie wyjaśnień władzy skarb., nie przedłożenie na wezwanie ksiąg i zapisków, udzielenie nieprawdziwych informacji, prowadzenie nierzetelnych ksiąg, ujawnienie przez członków Komisji Szac. wiadomości, powziętych na posiedzeniu Komisji) ulegają przedawnieniu ścigania po upływie 3-ech lat, przestępstwa zaś, przewidziane w art. 98 po upływie lat 5-ciu, licząc od dnia popełnienia czynu przestępnego (t. j. za nieposiadanie wogóle świadectwa przem. lub posiadanie niewłaściwego). Przedawnienie wyrokowania i wykonania wyroku następuje po upływie terminów trzykrotnie wyższych.

Scalenie (spauszalenie) podatku.

Od fabrykatów i półfabrykatów, wyprodukowanych przez przedsiębiorstwo, nie opłacające podatku przemysłowego w myśl niniejszej ustawy, a przeznaczonych do dalszej sprzedaży, przeróbki lub użytku własnego na obszarze obowiązywania tejże ustawy, z wyjątkiem artykułów, w kraju niewyrabianych, będzie pobierany jednorazowo podatek wyrównawczy. Do podatku tego nie mogą być pobierane żadne dodatkowe opłaty lub obciążenia na rzecz państwa i związków publiczno-prawnych.

Do uiszczenia powyższego podatku obowiązany jest odbiorca towaru lub jego nabywca bez względu na to, czy podlega podatkowi przemysłowemu w myśl niniejszej ustawy. Towary, wyprodukowane przez krajowe gospodarstwa i przedsiębiorstwa, wymienione w art. 2 i 3 niniejszej ustawy, wolne są od podatku określonego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu.

Podatek będzie obliczony od zryczałtowanej wartości fabrykatów i półfabrykatów ustalonej z przeliczeniem na wagę lub od sztuki.

Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po wysłuchaniu opinji Izby Przemysłowo Handlowych ustalają:

a) Listy fabrykatów i półfabrykatów, które podlegać będą podatkowi wyrównawczemu, przyczem listy te nie mogą być zmieniane częściej aniżeli po 6 miesiącach i winny być ogłaszane conajmniej na 3 miesiące przed wejściem ich w życie.

b) Wysokość należności z tyt. podatku wyrównawczego od poszczególnych towarów umieszczonych na liście obliczono od zryczałtowanej wartości tych

towarów z przeliczeniem na jednostkę wagi lub od sztuki i z uwzględnieniem w ustaleniu wysokości podatku ilości faz obrotu przez jakiegoby dany towar oraz jego części składowe przeszły, gdyby towar był wyprodukowany przez przedsiębiorstwa, opłacające podatek przemysłowy w myśl niniejszej ustawy.

c) Przepisy wymiarowe, poborowe, terminy płatności podatku oraz władze, powołane do wymiaru i poboru podatku.

d) Odpowiedzialność za podatek.

e) Sposób zwrotu podatków w eksporcie i reeksportcie.

Pobór podatku wyrównawczego od poszczególnych towarów wchodzi w życie równocześnie z wprowadzeniem od tychże towarów, wyprodukowanych na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy scalonego podatku przemysłowego od obrotu, który będzie pobierany jednorazowo za wszelkie późniejsze fazy obrotów.

Towary, od których opłacony zostanie podatek wyrównawczy lub scalony podatek obrotowy, wolne będą od podatku przemysłowego od obrotu.

Wykupienie świadectw przemysłowych przez przedsiębiorstwa nowopociągnięte do obowiązku podatku.

W myśl art. 31, 32 i 34 ustawy z dn. 19. XII. 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z dn. 15. VII. 1925 o państwowym podatku przemysłowym zostały pociągnięte z dniem 1. I. 1932 do obowiązku wykupienia świadectw przemysłowych następujące przedsiębiorstwa, dotychczas obowiązkowi temu nie podlegające:

1) Samoistne przedsiębiorstwa robót i dostaw na sumę do zł. 2.000.

2) Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 2 do 4 pokoiów.

3) Przedsiębiorstwa, zaliczone do rozdziału XIX. cz. II. lit. c taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy z dn. 15. VII. 1925 o państwowym podatku przemysłowym, a zatrudniające bądź samego właściciela przedsiębiorstwa, bądź też właściciela i jednego pracownika, wzgl. członka rodziny.

Ponieważ ustawa z dn. 19. XII. 1931 r. została ogłoszona w dn. 31. XII. 1931 r. wymienione wyżej przedsiębiorstwa nie były w możności wykupić świadectwa przemysłowe na 1932 r. w terminie określonym w art. 30 ust. z dn. 15. VII. 1925 r.

Z tych względów Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 122 ustawy z dn. 15. VII. 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym okólnikiem z dnia 7. I. 1932 r. L. D. V. 376/4/32 odroczyło do końca lutego r. b. termin nabywania świadectw przemysłowych na 1932 r. przez wyżej wymienione przedsiębiorstwa.

We wtorek, dnia 2-go lutego 1932 r.

odbędzie się

w lokalu Związku w Krakowie przy ul. Grodzkiej 43
o godzinie 10 $\frac{1}{2}$ przedpołudniem

Doroczne Walne Zgromadzenie

Członków Związku Stowarzyszeń Kupieckich
Małopolski Zachodniej

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia
- 2) Sprawozdanie z działalności:
 - a) Prezydjum
 - b) Skarbnika
 - c) Przeglądu Kupieckiego
 - d) Komisji Kontrolującej.
- 3) Dyskusja nad sprawozdaniami
- 4) Wybór Zarządu
Komisji Kontrolującej
Sądu polubownego.
- 5) Referat p. radcy Pfeffera na temat: „Sytuacja gospodarcza w handlu“.
- 6) Referat na temat: „Nowe podwyżki podatkowe, a kupiectwo“.
- 7) Wnioski i interpelacje.

**PREZYDJUM ZWIĄZKU
STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI
ZACHODNIEJ.**

Z orzecznictwa sądowego.

Bonifikacje należy doliczyć do dochodów.

Pewna firma, znajdująca się w ciężkim położeniu, uzyskała od swojego wierzyciela bonifikację w formie 40 proc. opustu wierzytelności. Tej zbonifikowanej sumy nie wpisała jednak do swych prawidłowych ksiąg na rachunek strat i zysków, uważając, że suma ta nie stanowi dochodu firmy, lecz jest wynikiem układu regulacyjnego między nią a wierzycielem, że suma ta nie może więc być uważaną za dochód, gdyż stanowi jednorazową darowiznę ze strony wierzyciela.

Na odmiennem jednak stanowisku stanęła władza skarbową, która ustaliła dochód przez dopisanie do dochodu zeznanego przez tę firmę tej właśnie sumy, osiągniętej tyt. bonifikaty.

Gdy odwołanie nie odniosło skutku, sprawa skierowana została przez podatnika do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

N. T. A. orzeczeniem L. rej. 2759/29 zawyrokował, że bonifikacja taka t. j. zredukowanie części należności przez wierzyciela nie ma charakteru jedno-

razowej darowizny, lecz jest sui generis transakcją, zapomocą której wierzyciele, chcąc uratować swe należności, umożliwiają sanację dłużnika w ten sposób, iż pomniejszają swoją pretensję, skutkiem czego ta różnica należności stanowi część dochodu podatkowego. Z tych powodów N. T. A. skargę jako nieuzasadnioną oddalił, a tem samem stwierdził, że tego rodzaju bonifikacje (opusty) podlegają opodatkowaniu jako dochód.

Kiedy nie należy się zapłata za godziny nadliczbowe?

Stale pobieranie bez zastrzeżeń ryczałtowego wynagrodzenia miesięcznego za pracę, która codziennie przekraczała ustawowy czas pracy, uzasadnia przyjęcie, że ryczałtowe wynagrodzenie obejmuje także wynagrodzenie za godziny nadliczbowe. (Orzeczenie S. N. w sprawie Nr. III. Rw. 2047/30).

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że aczkolwiek przy przyjęciu powódki do służby u pozwanej nie było wogóle mowy, ile ma wynosić wynagrodzenie za godzinę pracy, oraz ile godzin powódka dziennie ma pracować, a także czy w płacy miesięcznej mieści się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, jednakowoż zważywszy, że powódka od samego początku przez cały okres swej służby pracowała dziennie przez 10 godzin i za to pobierała ryczałtowo płacę miesięczną w ustalonej wysokości, to należy wysnuć wniosek, że strony zgodziły się na to, iż w powyższem wynagrodzeniu mieści się całkowite wynagrodzenie powódki tak za ośmiogodzinny dzień pracy, jak i za wszystkie godziny nadliczbowe.

* * *

Należy legalizować narzędzia miernicze.

Zgodnie z art. 14 dekretu o miarach (Dz. Ustaw R. P. Nr. 72, poz. 661 z 1928 roku) do mierzenia długości, powierzchni, objętości i masy mogą być stosowane i przechowywane wyłącznie narzędzia miernicze legalizowane, legalne i rzetelne.

Cecha legalizacyjna na większość narzędzi mierniczych, a więc przy miarach (miarach długości), odważnikach, wagach, pojemnikach (miarach objętości) i przyrządach do mierzenia płynów zachowuje swą ważność w ciągu lat trzech, licząc od 1 stycznia tego roku, w którym narzędzie miernicze zostało cechowane.

Z dniem 31 grudnia r. ub. wygasła więc ważność cechy z roku 1929, pod narzędzia miernicze z cechą roku 1929 powinny więc być zgłoszone do legalizacji. W celu usprawnienia pracy związanej z legalizacją Urzędy miar zaprowadziły w roku 1931 dokładną ewidencję osób handlujących na terenie działania każdego Urzędu.

Do kupców posiadających swe przedsiębiorstwa w miejscowościach, gdzie się znajduje siedziba urzędu, będą wysyłane specjalne wezwania, aby zgłosili swoje narzędzia do legalizacji w oznaczonym dniu. Ci, którzy wezwania nie otrzymają, powinni również zgłosić swoje narzędzia, z zaznaczeniem, iż wezwania imiennego nie otrzymali.

Dla tych kupców, którzy prowadzą handel poza siedzibą miejscowych Urzędów miar, na wiosnę zostaną uruchomione (jak dotychczas) lotne Urzędy miar, które co dwa lata urzędują w jednej miejscowości.

Narzędzia miernicze przed zgłoszeniem do lega-

lizacji muszą być starannie z brudu i rdzy oczyszczone, te zaś, które wskutek dłuższego używania stały się nierzetelnymi lub zostały uszkodzone, powinny być naprawione i wyregulowane.

Do naprawy wag uprawnione są jedynie zakłady koncesjonowane przez Główny Urząd Miar. Zakłady te obowiązane są wagi powierzone im do reparacji zgłosić do Urzędu miar do legalizacji i zwrócić je właścicielom już gotowe do użytku. Zakłady te są przedsiębiorstwami prywatnymi i naprawę wykonują za uprzednią, dobrowolnie umówioną zapłatą. Adresy tych zakładów są do publicznej wiadomości w Urzędzie miar.

Za przekroczenie art. 14 wyżej wymienionego dekretu i przechowywanie lub używanie w obrocie publicznym narzędzi mierniczych, nie posiadających ważnej cechy legalizacyjnej, przewidziana jest kara do 1000 zł. grzywny i 6 tygodni aresztu, lub jedna z tych kar, a zatrzymane narzędzia miernicze ulegają konfiskacie.

Właściwy człowiek - na właściwym miejscu.

Dowiadujemy się ze sfer miarodajnych, że Min. Komunikacji mianowało Naczelnikiem Wydziału Taryfowo - Handlowego Krakowskiej Dyrekcji Kolei Państwowych p. magistra Kazimierza Jaglarza. Kupiectwo krakowskie nominację tę wita z niekłamaniem zadowoleniem; p. mag. Jaglarz bowiem nie jest osobistością obcą na gruncie krakowskim.

Wychowany w najchlubniejszej tradycji pod kierunkiem wybitnych komercjalistów Krakowskiej Dyrekcji Kolejowej, rokuje nadzieję, że dotychczasowy stosunek miarodajnych czynników kolejowych do sfer kupieckich, nacechowany zawsze wyrozumiałością i życzliwością, pozostanie nadal niezmienny.

W tem przeświadczeniu kupiectwo krakowskie przesyła p. magistrów Jaglarzowi życzenia pomyślności na tak ważnym i zaszczytnym posterunku.

Posiedzenie Rady Naczelnej Związku eksporterów jaj.

Na odbytem ostatnio posiedzeniu Rady Nacz. Zw. Eksporterów jaj, poświęconem omówieniu całego szeregu aktualnych zagadnień związanych z ostatnio wprowadzonymi restrykcjami importowymi w krajach odbiorczych oraz z koniecznością zmiany struktury organizacyjnej polskiego eksportu jaj — na wstępie wygłosił referat zasadniczy Mgr. B. Ołomucki, wskazując na szereg niedomagań w samej wewnętrznej dziedzinie eksportu na skutek nieodpowiadających wymogom naszego eksportu przepisów, czy standaryzacyjnych czy kontrolnych, oraz w stronie organizacyjnej tej dziedziny handlu. Mówca podkreślił w pierwszym rzędzie konieczność złagodzenia kontroli granicznej, utrudniającej w znacznym stopniu nasz eksport, dostosowania polskiego eksportu jaj do charakteru towaru wymaganego na rynkach zagranicznych przez wprowadzenie zasady przeciętności oraz uzyskania ulg kolejowych dla członków związków eksportowych, wchodzących w skład rady. Sprawa wprowadzenia ulg komunikacyjnych dla eksportu jaj stała się bardzo aktualna i wiąże się ściśle z obniżeniem wartości towaru, w stosunku do której wyso-

kość opłat przewozowych stała się niewspółmierna. Niemniej ważnym zagadnieniem staje się sprawa ściślejszego zespolenia więzi organizacyjnych Rady Naczelnej celem ujęcia reprezentacji interesów eksportu jaj wobec czynników miarodajnych.

W wyniku dłuższej dyskusji, w której wzięli udział między in. pp.: Gilewski — przedstawiciel P. L. E. E., Dr Z. Nahlik, Dr Aszkenazy i Büschel ze Lwowa, Inż. M. Zajdeman — Dyr. Nacz. C. Z. K., Dr M. Reich z Krakowa, A. Grünberg — prezes Z. W. Eksp. jaj w Lublinie i Goldrej. Rada Naczelna wypowiedziała się: 1) za wprowadzeniem przeciętności, 2) za zniesieniem kontroli granicznej, 3) za ulgami przewozowymi dla eksportów członków Rady. Wyrażając szereg zastrzeżeń odnośnie do projektu zmiany przepisów o wymiarach składów przerobczych i o znakowaniu skrzyń, Rada wypowiedziała się ostatecznie przeciwko nowym utrudnieniom w tej dziedzinie. Poza tem przyjęto cały szereg uchwał natury organizacyjnej. Ustalono również tryb postępowania przy podziale wyznaczonego kontyngentu wywozowego na jaja do Francji i powołano Komisję do przedłożenia czynnikom miarodajnym powziętych uchwał.

Pożyteczne wydawnictwo na czasie

W związku ze zniesieniem stawek podatku przemysłowego dla przedsiębiorstw, prowadzących prawidłową księgowość, polecamy aktualne i pożyteczne dziełko na czasie, opracowane przez M. Pacoszyńskiego, zaprzysiężonego eksperta ksiąg handlowych na obwód Izby Przemysłowo Handlowej w Grudziądzu p. t. „Księgowość Uproszczona“. Dziełko omawiane ukazało się już w drugim wydaniu i jest przeznaczone dla średnich i mniejszych kupców, przemysłowców, rzemieślników i t. p., pragnących samodzielnie prowadzić prawidłową księgowość, dostosowaną do wymagań Kodeksu Handlowego oraz ustaw skarbowych.

Książka ta opracowana jest przystępnie i zrozumiale, dzięki czemu każdy kupiec ma możliwość zaznajomienia się w krótkim czasie z zasadami prowadzenia prawidłowej księgowości uproszczonej.

Oprócz nauki o księgowości, książka ta zawiera wiadomości dotyczące organizacji przedsiębiorstw i kalkulacji oraz podaje nadto wskazówki o obliczaniu podatków, wypełnianiu weksli i t. p.

Buchalter Organizator

rutynowany bilansista, obznajmiony ze sprawami podatkowymi, obejmie w abonamencie prowadzenie księgowości w mniejszych przedsiębiorstwach, na dogodnych warunkach.

Zgłoszenia pod „POMORSKA“ w Sekretarjacie Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

mają być usunięte przez uprzywilejowanie konsorcjów importowych. Jest niezbędne, aby odroczone wprowadzenie w życie omawianych rozporządzeń do czasu, kiedy Izby przeciwstawia w tej sprawie Rządowi swoje uwagi i życzenia.

W każdym razie kupiectwo polskie ma prawo żądać, aby ono było uprzywilejowane, nie zaś kapitaliści zagraniczni, którzy dla kraju naszego nie mają żadnych obowiązków i przygotowują się jedynie do eksploatacji rynku polskiego.

Dyrektor Departamentu Cel Ministerstwa Skarbu p. Fabierkiewicz, zaznaczając, że przemawia nie-urzędowo, oświadczył, że ponieważ system obecnych traktatów handlowych okazał się bez użytku, Rząd musi szukać nowych form dla regulacji stosunków handlowych.

Wprowadzenie specjalnych przywilejów celnych jest pewnego rodzaju eksperymentem, chodzi bowiem o praktyczne zbadanie, czy na podstawie importu możemy organizować nasz eksport.

Racjonalna organizacja importu owoców południowych i towarów kolonialnych via Gdynia może, zdaniem dyr. Fabierkiewicza, przyczynić się do zwiększenia naszego eksportu o 100—150 milionów złotych rocznie.

Rząd kierował się myślą popierania rozbudowy naszych portów. Przerzucenie przez Gdynię importu da również możliwość kierowania tą drogą naszego eksportu, przez co umożliwi się stworzenie nowych polskich linii okrętowych, wydatniejsze zatrudnienie naszych kolei, a przede wszystkim zaoszczędzi się znaczne sumy za przewóz, które płyną obecnie zagranicę.

Referent Izby Przemysłowo-Handlowej p. Taubenfeld wyraził wątpliwości, czy uda się nam powiększyć eksport, skoro na rynku Państwa z nami zaprzyjaźnionego, nie tylko nie możemy uzyskać powiększenia kontygentów, ale natrafiamy nawet na duże trudności przy uzyskiwaniu zaświadczeń wwozowych.

Trudno jest również wyobrazić sobie, w jaki sposób importer ma się stać zarazem eksporterem. Istnienie różnego rodzaju cel zdezorganizowałoby rynek. W tych ważnych kwestjach gospodarczych Rząd powinien był przed wykonaniem rozporządzeń porozumieć się z reprezentacjami samorządu gospodarczego. Niepokój powstały wśród sfer kupieckich jest uzasadniony, niewiedomo bowiem, jak będą wyglądać nowe formy organizacji kupieckiej, istniejące zaś stare i wypróbowane mogą się załamać.

Posel dr. Rosmarin wyraził obietnicę, że aparat biurokratyczny eksperymentuje na żywym ciele organizmu gospodarczego. Niepokój w społeczeństwie panuje dlatego, że biurokracja decydowałaby, kto ma być importerem, a kto eksporterem. Błędem ze strony Rządu było niezasięgnięcie opinii Izby Przemysłowo-Handlowej, a zwracanie się do nich już post factum.

Życie gospodarcze musi się bronić przed próbami regulowania jego działalności przez czynniki biurokratyczne.

Dr Atlas zwrócił uwagę na to, że podczas gdy we

Francji przestrzeganie kontygentów jest bardzo ścisłe, u nas prowadzi się w tym kierunku politykę zbyt liberalną.

Ostatnie rozporządzenia są eksperymentem w dziedzinie handlu, na eksperymenty zaś w innych dziedzinach, jak np. w dziedzinie walutowej Rząd idzie, jeżeli zaś eksperymentuje z handlem, idzie po linii najsłabszego oporu, ponieważ handel jest rozproszkowany i ponieważ wciąż jeszcze pokutuje u nas myśl, że handel jest czemś zbędnym w mechanizmie gospodarczym. Dlatego też opinia publiczna nie reaguje odpowiednio na zarządzenia, dotyczące handlu, nie-raz dla niego wyraźnie niekorzystne. Popieranie Gdy-ni jest rzeczą słuszną, nie powinno się jednakowoż odbywać kosztem upośledzenia istniejących form organizacji obrotu towarowego.

Radca Milsztein stwierdził, że możliwości wywozowe Polski pogorszyły się znacznie. Np. drzewo stanowi niegdyś 25% wartości naszego wywozu, obecnie zaś spadło do 10%. Kontygenty przyznane przez Francję na drzewo są śmiesznie małe. Warszawski Związek Eksporterów Drzewnych ma prawo wysłać zaledwie 60 wagonów, podczas gdy posiada zapotrzebowania na wysyłkę 900 wagonów. Eksport w tych warunkach jest uniemożliwiony. Nic więc nie pomaga sztuczne próby wzmożenia eksportu, o ile nie zostaną usunięte zasadnicze przeszkody, które eksport paraliżują.

W zakończeniu dyskusji referent minister Ladoś, nawiązując do oświadczenia dyr. Fabierkiewicza, że inicjatywę do interwencjonizmu państwowego podsuwają Rządowi sfery gospodarcze, zauważył, że takie wypadki mogą mieć miejsce wskutek smutnej konieczności, co wcale nie usprawiedliwia ogólnej statystycznej polityki Rządu, która jest tym niebezpieczniejsza, że czynniki oficjalne się tej polityki wypierają. Okres kryzysu nie nadaje się do szukania nowych form regulowania życia gospodarczego. Życie gospodarcze winno dać własną linię postępowania. Sposób wykonania rozporządzeń reglamentacyjnych i celnych winien być opracowany przez przedstawicieli życia gospodarczego oraz przez Izby Przemysłowo-Handlowe. Tą drogą uniknęłoby się niepotrzebnych wstrząśnięć i dezorganizacji istniejących placówek gospodarczych.

Zamykając zebranie, przewodniczący sędzia Friede podziękował w serdecznych słowach prelegentowi, p. ministrowi Klarnerowi, dyr. Fabierkiewiczowi oraz przybyłym przedstawicielom opinii publicznej i życia gospodarczego, podkreślając, że bezpośredni kontakt czynników rządowych z czynnikami gospodarczymi na terenie swobodnej dyskusji, nawiązuje wzajemną nieufność i przyczynia się do uzgadniania poglądów, co jedynie wychodzi na korzyść całokształtu naszego życia społecznego.

Zarówno referat, jak i dyskusja odznaczały się wysokim poziomem pod względem treści i formy, przebieg zaś zebrania stwierdził jednomyślnie czynników gospodarczych przeciw próbom regulowania procesu wymiany towarów przez zarządzenia natury administracyjnej.

Obowiązkiem każdego kupca jest popieranie swego organu zawodowego

Ulgi w podatku przemysłowym przy sprzedaży przedsiębiorstwom państw.

Pewna firma zaskarżyła do N. T. A. decyzję władz skarbowych, które część obrotów tej firmy, osiągniętych ze sprzedaży do przedsiębiorstw państwowych i komunalnych, nieopłacających podatku przemysłowego i podlegających, zdaniem firmy, 1 proc. stawce podatkowej, zaliczyły do stawki 2-procentowej. N. T. A. orzekł, że na zasadzie art. 7 ust. 1 lit. a ustawy o podatku przemysłowym o przyznaniu i proc. ulgowej stawki podatkowej decyduje jedynie fakt nabycia surowców lub wyprodukowanych towarów przez przedsiębiorstwa, które je przerabiają, względnie zużywają w prowadzonym przemyśle. Osoba zaś właściciela przedsiębiorstwa z punktu widzenia tego przepisu jest bez znaczenia i 1 proc. ulgowej stawce podatkowej podlega obrót z takimi przedsiębiorstwami państwowymi, które nabywają towar do dalszego przerobu względnie zużycia.

Z przemysłu garbarskiego

Ostatnie posunięcia tworzącego się kartelu w przemyśle garbarskim, a także wprowadzony od 1 stycznia b. r. zakaz przywozu skór surowych z zagranicy, były bezpośrednimi przyczynami organizowania się przemysłowców garbarskich w regionalne związki. Okazało się bowiem, że przy podziale kontyngentu skór przywożonych za specjalnem zezwoleniem, w dużej mierze Min. P. i H. opierać się będzie na opinii związków poszczególnych gałęzi przemysłu.

Równocześnie z tworzeniem się związków regionalnych powstał w Warszawie Ogólnopolski Związek Fabrykantów Skór Podeszwowych, który zaznaczył swoje opozycyjne stanowisko przeciwko tworzącemu się kartelowi. Związek wychodzi z założenia, że czas obecny nie jest odpowiedni do tworzenia kartelu, gdyż kartel ten musiałby w pierwszym rzędzie podwyższyć ceny na skóry podeszwowe, co absolutnie nie jest do pomyślenia, ze względu na wycieńczenie finansowe konsumenta, oraz ze względu na konkurencję zagraniczną, która by od razu opanowała nasz rynek. Uznając słuszność tego zapatrywania kilku przemysłowców skór podeszwowych, którzy zgłosili akces do kartelu, wycofało się i przystąpiło do związku.

Groźba nowego monopolu.

Na porządku dziennym: zeszyty szkolne.

Wśród wytwórców materiałów papierniczo-piśmienniczych wielkie zaniepokojenie wywołała wiadomość o zamierzonym skoncentrowaniu produkcji zeszytów szkolnych w rękach jednego fabrykanta, a tem samem stworzenia nowego monopolu, grożącego likwidacją warsztatów pracy całemu szeregowi licznych placówek przemysłowych tej branży.

Sprawa przedstawia się w ten sposób iż p. Remigjusz Kwiatkowski, dotychczas branży papierniczo-piśmienniczej nie znany, opracował nowy typ zeszy-

tów szkolnych, które tem różnią się od dotychczas będących w użyciu, iż każda z okładek zawierać będzie z jednej strony podobiznę króla polskiego, a z drugiej zaś strony życiorys, przyczem sam format kajetu ma być nieco węższy. Powyższy pomysł p. Kwiatkowski zdołał już opatentować, a tem samem naśladownictwo jego jest wzbronione, ostatnio zaś poczynił usilne starania o zatwierdzeniu powyższych zeszytów przez Min. Oświaty i Wyznań Religijnych, jako znormalizowanych dla wyłącznego użytku w szkolnictwie.

Według otrzymanych ze sfer zainteresowanych informacji przyjęcie zeszytów produkowanych przez p. Kwiatkowskiego za znormalizowane ma wszelkie dane urzeczywistnienia, a tem samem mielibyśmy znówu monopol, koncentrujący w jednych rękach wielkie zyski, a przynoszący ruinę istniejącym od wielu lat pozostałym producentom zeszytów szkolnych.

Polecane przez Inspektorat Pracy **Księgi robotnicze**

dla przemysłu i handlu. — Obwieszczenia, regulaminy pracy, spisy i wykazy młodocianych do nabycia

**W SKŁADZIE PAPIERU
JÓZEFA TEUFLA
W KRAKOWIE**

GRODZKA 6. Telef.: 118-37

**A. LEKS. FISCHER
WYTWÓRNA PIECZATEK
KRAKÓW, GRODZKA 46**

Telefon Nr. 132-56.

Zamówienia z prowincji załatwiam odwrotnie.

Biuro Spedycyjno - Przewozowe LEON FASS

KRAKÓW, RACŁAWICKA 22 telef. 134-96.

Załatwia spedycję i rozwój towarów z dworca towarowego i na kolej. Ponadto skutecznie przeprowadzki wozami meblowymi. — — — Ceny niskie.